

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

P.S. *“Значний обсяг знань розуму не додає” (Геракліт).* При намаганні вести дискусії з питань стратегічного управління соціально-економічними системами (підприємствами, регіонами, державами) важливо розуміти, відчувати, знати предмет обговорення, знати ринок, знати виробництво, знати не лише його якусь частину (наприклад, маркетинг), а й охоплювати систему управління об’єктом господарювання у цілому. Бажано це знати як зі сторінок книжок, так і зі “сторінок” виробничого та життєвого досвіду.

АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Гук О.В., доцент, к.е.н., **Краснощок А.О.**, студентка
НТУУ «КПІ» (Україна)

На даному етапі розвитку Україна перебуває в періоді загострення соціально-економічних проблем, що несприятливо впливають на її економічне становище. Ринкові умови господарювання стають все більш жорсткими, зростають вимоги споживачів, і багато підприємств в Україні знаходяться в кризовому стані або на межі банкрутства. Тому запобігання кризовими явищами набуває особливої актуальності. Турбулентне середовище, нестабільні умови функціонування та процес трансформації на підприємствах зумовлюють необхідність здійснення антикризового управління, адже його основною метою є розробка та нейтралізація найбільш небезпечних економічних явищ, які і призводять до кризи.

Антикризове управління є мікроекономічною категорією і відображає виробничі відносини, що формуються на рівні підприємства при його оздоровленні або ліквідації [1, 27]. Фінансову кризу на підприємствах характеризують за трьома параметрами:

- 1) фактори виникнення кризи та зниження рентабельності підприємства;
- 2) вид кризи;
- 3) стадія розвитку кризи.

Виокремлення даних ознак дозволяє виявити фінансову неспроможність підприємства та сформулювати перелік антикризових заходів. Відомо, що загальних заходів, щодо ліквідації кризи не існує, але антикризове управління дає можливість розглядати кризові ситуації на підприємствах та аналізувати шляхи вирішення проблем. Для підтримання фінансової рівноваги, забезпечення фінансової стабільності, прибутковості та платоспроможності потрібно так організувати роботу підприємства, щоб операційна, інвестиційна та фінансова діяльність здійснювалася з врахуванням вимог політики антикризового фінансового управління.

Механізм антикризового управління повинен здійснюватися поетапно [2, с. 98]:

1. Діагностика та оцінка параметрів кризових процесів.
2. Розробка методики подолання кризи з формуванням оперативних і стратегічних заходів.
3. Реалізація концепції антикризового управління для усунення наслідків кризи.
4. Повернення до нормального функціонування підприємств.

Інноваційна діяльність як елемент формування ефективної антикризової політики підприємств, та сприяє запобіганню розвитку кризи на підприємствах. Ретроспективний аналіз свідчить, що тільки модернізація та постійні впровадження нововведень можуть стати гарантом довгострокової стійкості та стабільності. В Україні відбуваються позитивні тенденції інноваційного розвитку, які мають перемінний характер, що зумовлене відсутністю довгострокових планів та відсутністю ефективної законодавчої бази, збоку держави. Щоб запобігти кризовим ситуаціям доцільно використати наступні перетворення антикризового характеру:

- застосування інноваційних технологій, задля покращення процесу виробництва;
- ефективне використання науково-технічного потенціалу підприємства;
- виготовлення продукції лише на основі вивчення попиту;
- забезпечення високої якості продукції та обслуговування споживачів;
- застосування політики обмеженого бюджету;
- посилений контроль за своєчасним погашенням дебіторської заборгованості;
- постійний аналіз збуту готової продукції з метою про слідкування обсягу реалізації.

Таким чином, антикризове фінансове управління повинне здійснюватись безперервно на кожному підприємстві і становити систему заходів, спрямованих не тільки на вихід підприємства з фінансової кризи, але й на запобігання виникнення кризової ситуації.

1. Теория и практика антикризисного управления: учеб. / [Базаров Г.З., Беляев С.Г., Белых Л.П.]; под ред. В.И. Кошкина. – М.: Закон и право: ЮНИТИ, 1996. – 469 с.
2. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: [Навч. Посібник]. / В.О. Василенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 504 с.